

Kadar Bataz-i v vojsko gredó, vzamejo vaelaj vrečo polno soli in citrón s seboj, da morejo meso svojih sovražnikov mahoma frišno za živež pripraviti. Kteri najpervi kakega sovražnika prime, ima pravico, s svojimi zobmi kos mesa z njega odgrizniti, katero si potem v najljubšo jed pripravi. Glavo mu brez odloga odrežejo, in ti peslajuarji serkajo lakomno še toplo vrelo krí, deržaje glavo za lase nad svojimi ustmi.

Sajovec Jakob.

Kratkočasno berilo.

Trije sini.

(Konec.)

„Kteri teh je ženin?“ se je slišal glas iz ust vsih pričujočih. Ko jim je starček bedaka kot ženina kraljičine in kot prihodnega kralja pokazal, so začeli vsi mermrati, in tudi kraljičina je rekla, da rajši umerje, kakor pa tega norca v zakon vzame. Tudi kralju ta človek ni bil po volji; rad bi se ga bil znébil, al to je bilo težko, ker ni hotel svoje obljube prelomiti. Začél je misliti, kako bi jih z lepim odpravil. Napravil je kosilo za več tavžent ljudi in rekel snubačem: da, ako vse to v treh urah pojedó, dati hoče svojo hčer bedaku v zakon.

Začnejo jesti; al tisti, ki mnogo jé, je tako naglo jedel, da mu vsi kraljevi služabniki niso mogli dosti hitro donašati. Letel je torej sam v kuhinjo in je vse sam pojedel, da nobeden njegovih šest tovaršev nič dobiti mogel ni. Ko so tri ure pretekle, ni bilo duha ne sluha od velikega kosila. Kralj se je čudil, kako so to vse tako hitro pojedli. Še bolj se je pa zavzél, ko ga je bedak lačen košček kruha prosit prišel, in ko mu je povedal, da je vse to jeden sam pojedel, drugi pa so še vsi lačni ostali. Kralj se je prestrašil tolike požrešnosti, in želel je, da bi se svojih gostov skoro znebil. Ker je pa vedil, da jih z jedjo ne more odpraviti, je mislil, da se bodo pitja prestrašili. Pelje jih toraj v klet, kjer je bilo nad sto šertinjakov vina nakopičenega, in jim reče, da, ako to vino v treh urah popijejo, dati hoče svojo hčer bedaku v zakon. — Začnejo piti; al tisti, ki zeló pije, je tako na debelo serkal, da preden je ura pretekla, ni bilo kapljice vina več v sodih. Ko je to kralj zvédel, se je jako prestrašil, in mislil si je, da mu bodo ti nemili gosti vse pojedli in popili, če jih skoro ne odpravi. Vidil je, da jih z jedjo in pijačo ne bode mogel odpraviti, reče jim tedaj: „Sto milj od tod, v deveti deželi, je studenec, ki ima posebno dobro vodo. Ako mi v eni uri iz onega studenca vodo prinesete, dal bodem svojo hčer bedaku v zakon. Pogledajo eden drugega, starček pa, k jednemu obervivši se, reče: „Ti, ki dalječ stópiš, stópi, stópi!“ — Ta se ne dá dolgo prositi, ampak stopi dva-, trikrat. in zgine izpred oči vsih pričujočih. Tri četert ure je preteklo, ali onega, ki dalječ stopi, še le ni bilo z vodo nazaj. Starček obervivši se k tistemu, ki dalječ vidí, reče: „Ti, ki dalječ vidiš, poglej poglej, kaj uni pri studencu dela!“ Ta pogleda in zapazi unega pri studencu spijočega. Starček zopet obervivši se k tistemu, ki dalječ verže, reče: „Ti, ki dalječ veržeš, verzi verzi, da unega zaspanca zbudiš!“ Ta pobere precej velik kamen, ga verže proti studencu, in zadene zaspanega tovarša tako jako v pleče, da se naglo zbudi in na pot odpravi. Preden je ura pretekla, bila je voda pred kraljem. Sedaj je kralj vidil, da mora spolniti obljubo. Pokliče tedaj svojo hčer in napravi veliko gostijo. Vse se je veselilo, samo nevesta je bila žalostna, ker ji ženin ni bil po volji. Da bi pa veselje popolnoma bilo, je starček blagoslovil ženina in nevesto. Ko bi trenul, se je gerdi in bedasti mladeneč spremenil v lepega pametnega, starček pa je zginul, in tudi onih pet možev, ki so tolike čudeže delali, ni bilo duha ne sluha.

Tako je bedasti in zaničevani sin očeta treh sinov kraljev zet in potem kralj cele deržave postal, njegova dva

stareja brata pa sta ostala to, kar sta pred bila, ker sta se sramovala starčku resnico povedati.

Starček je bil Bog, pomagachi njegovi bili so Angelji. Cestnikov.

Slovanski popotnik.

* Ker „Sedmica“ naznanuje, da prvi natis v dopisih iz Zagreba se večkrat s pohvalo omenjene narodne igre od gosp. Josipa Freudenreich-a „Graničari ili sbor (proštenje) na Ilijevu“ je že poprodan, in da je gosp. Stojšić voljen izdati ravno to igro s cirilskimi pismenkami, ako se oglasi 300 naročnikov, bi utegnulo biti ljubo marsikom naših bravcov, kaj več o tej igri slišati. — Povestica te igre je: Graničar Andrija, desetnik, gre v nemirno Italijo; pridši do Tersta umerje kompanii stari stražmešter. Zavoljo poštenosti in brihtaosti postane Andrija stražmešter. Savo Čuić, stražmešter, je bil njegov pajdaš in prijatelj. Nepošteni Čuić ukrade svojemu kapitanu listnico, ter jo podtakne Andriju, ki je šel po opravku v nek gradič zunaj mesta. O pol noči že Čuić čaka Andrija, ter ga prosi, naj kapitanu reče, da mu je on (Andrija) posodil denarjev, da je zamogel pogreške poravnati, ktere so v njegovih računih zasledili: Kapitan vpraša Andrija, je li res, kar pravi Čuić? Andrija odgovori: da! Vprašaje, od kod njemu toliko denarja? in telečak (canistrum) preiskaje najdejo Kapitanovo listnico, — Andrija je tedaj tat! — degradiran in šiban. (To pripoveduje Andrija svoji ženi Maci.) Čez nekoliko let, ko je že punt pogasjen bil v Italii in polk ves domá, postanè ravno tisti kapitan, Branko grof Sarnič polkovnik graničarskega regimenta, kjer sta bila Andrija in Savo Čuić. S polkovnikom pride tudi nemškuta Karolina, sobarica v granico. Popotovanje v granici in prenočenje pri Grgu je kaj mikavno. Nekega večera se napoti Andrija k svojemu kumu Grgu Petroviću, kerčmarju, da bi mu konja posodil. V kerčmi je graničar Joco Bočić in krog kerčme se vpotavlja Savo Čuić, ki se že pred sodbo skriva, in kterege gre ravno Joco tožit zavoljo goljufij. — Govor Andrija in Čuića. — Čuić odlazi, Andrija gre v kerčmo, pusti pa svojo puško v veži. Čuić mu jo skrivši razbaše in gre čakati Joca. Andrija spremlja Joca skoz gojzd — Čuić ju pričaka in ustrelí svojega sovražnika Joca. Čuić beži; straža pride ter zgrabi Andrija — puška je prazna in samo en strel se je slišal. Andrija, poprej že v Terstu nedolžno kaznovan zavoljo tatvine, je zapert in obsojen na visilnice. Po prošnjah mnogo graničarjev in polkovnikove soproge Miljeve, posebno male hčerke Danice, zadobi pomilostenje — v tem hipu se mu pa pamet zmeša. Savo Čuić, preganjan in obropan v ptuji deželi, pride na pokopališče, kamor so Joca zagrebli in kamor hodi tudi Andrija Jocov grob venčat. Čuić, zagledati poljudenega Andrija, gre k njemu in pové, kaj hoče storiti, namreč zročiti se — potem pa (čudo!) Andrija koj pamet zadobi, in vsi Boga hvalijo, da je Andrija ozdravel. — To je basna igre s petjem in plesom.

Gotovo ne pričakuje nihče, da bi imenovano igro stavili med klasične dela ali starih ali novejih dramatikarjev; in verli pisatelj gotovo tudi ni mislil, več storiti, kakor gledovavcom in bravcom mično in zanimivo kratkočasnico podati. Po vsi pravici moremo reči, da ima gosp. Freudenreich mnogo teatralične vednosti, in zato je, če nam je pripuščeno izraziti se tako, tudi delo kaj praktično, če ravno brez pogreškov ni. Razun tega, da Andrija tako nenadoma spet pamet zadobi, — da Maca, njegova žena, v 2. činu 3. prizoru v največi žalosti govori, kakor bi bila pošten pridigar (žalost ima malo besedi, ogenjtužnosti potok solz posuši) — tudi Savo Čuića povratba ni motivirana, ker samo zato, kakor sam pravi: „porobiše me i odtjeraše me“ (v ptuji deželi), se ne

verne potepuh kakoršen je Čuić v svojo domovino (iz ljubezni do nje!) Tja da ga presune pogled poljudenega Andrija, al to ni določilo Čuića, da bi bil pot kesa nastopil. Dalje: akoravno občuduje ves svet izverstni samogovor Hamletov: „to be, or not to be“ — je vendar v igri „Graničar“ 8 ali 9 samogovorov nekoliko preveč. — Kerčmar Grga s Karolino sobarico vred zadostuje med mnogimi drugimi mičnimi prizori po vsi pravici in lahko se pozabijo vsi pogreški našeti, kateri manj motijo v teatru kakor če bereš igro.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Tersta 15. t. m., to je, prvi dan, ko so začeli blago po železnici voziti, se je odpravilo iz našega mesta 12,000 centov blagá na 34 vozovih. — 19. t. m. smo čutili v Terstu ob 1 uri po poldán majhen potres. — Iz italijanskih dežel nam pišejo, da oljka prav obilo sadú obéta; po židi pa ne poprašujejo preveč.

Iz Ljubljane. Asecuracija v Gradcu, pri kateri, kakor je znano, si morejo le Štajarci, Krajnci in Korošci svoje poslopja zavarovati, bi rada od več strani razodetim željam vstregla in vprihodnje ne le zoper škodo ognja asekurirala pohištva, temuč tudi mnogo drugo blago, ki ga ima gospodar v hiši, kakor žito, živinsko klajo, živino i. t. d. Kako pa bi se dalo to upeljati, je treba dobro in natanko prevdariti; zatega voljo bo vodstvo te asekuracije — prave bratovšine med Štajarci, Krajnci in Korošci — napravilo 16. dan prihodnjega mesca v Gradcu vélik zbor in je poklicalo iz vseh teh dežel može, v ktere zaupanje stavi, da bi utegnili svetovati, kako bi se ta reč osnovala, da bi bila na vse strani prav. Kakor slišimo, so iz Krajskega povabljeni v ta zbor predstojnik naše kmetijske družbe, častiti gospod F. Terpinc. Živo je želeti, da bi graški zbor prav modro doveršil to važno nalogo. — V čertem tečaji „priobčenj iz statistike“ najdemo, da gori v Ljubljani vsaki večer 2000 gaznih luč. Ali je to pomota ali je podrega za Ljubljančane, ki se že tako dolgo pripravljajo gazno svečavo napraviti, ne vémo!

Novičar iz raznih krajev.

C. kr. zdolnje avstrijsko poglavarstvo je dunajsko zbornico na to zabernilo, da v mestu Majnc néki tergovec z imenom Jožef Scholz papir za muhe prodaja. Ta papir so spoznali kot človeškemu zdravju zavoljo tega silno škodljiv, ker je z mišico ustrojen. Omenjeno c. kr. poglavarstvo je zavoljo tega zaukazalo, da naj se taki papir povsod odjema in zatéra. Ta papir je rudéckast, ima štampelj z némškim napisom „Fliegendod“ (to je smert muham); nad štampeljnom je mertvaška glava in pod njó so trije križi! Še drug tak papir, sivkasto-rumen, s štirimertvaškimi glavami in enako v mišici ustrojen, je omenjeno sl. c. kr. deželno poglavarstvo z razpisom od 22. septembra 1857 prepovedalo. — Nekaj časa sem se nahaja več penarejenih bankovcov, zlasti po 2 goldinarja. Tako lično so ponarejeni, da jih zamore samo zvédenec spoznati. Dvojni so ti ponarejenci. Na enih so oči na obéh glavah skazene; ti so z O o 5 zaznamovani. Na drugih je lice léve glave nepopolnoma izdelano, ker je izčertano, pa ne izpikčano; njih znamba je J 10. Papir obojih se malo razloči od pravih. — Po vsih Svétih bodo mogle kvarte, kakoršne koli, štampelj za 8 kr. iméti, toda tiste ne, ktere so bile že pred vsemi Svétimi po postavi štimpljane. — Néka c. k. višja sodnija je, ko je zvedla, da néki advokat zakotne pisarče podpira, tega advokata obsodila, da se eno celo léto ne smé več z advokaturó pečati. — V Pé-

tro gradu se néki zastran avstrijsko-rusovske kupčijske pogodbe pomenkvajo. — Pruski kralj je pred nékimi dnévi hudo zbolel. Bali so se močno za njegovo življenje; pa tudi še zdaj, ko mu je že zlo odleglo, niso brez skerbí za-nj. Star je 62 lét. — Rusovska vlada je 6 milijonov srebra reparjev odločila za to, da se razstreljeno in razderto mesto Sebastopol sopet sozida. — Rusovski minister notranjih opravil je dal razpis, s katerim poziva, révnim Krimljanom in prebivavcom južnih dežel pomagati. Razun Sebastopola, Kerča in Balaklave je 100 vasi porušeni. Cesar sam je daroval že čez 3 milijone gold. v podporo ubozih ljudi; drugi dobrotniki so tudi veliko podarili, pa révšina je še vedno velika. — Moldavčane in Valahie so vendar toliko obdelali, da so šli po naših mislih v precép. Odpravili so namreč odbrane poslance v Pariz, kateri se imajo princu Muratu kakor prihodnjemu vladarju zedinjenih knežij pokloniti. Ali niso šli ti možje še prevréle kaše pihat, se mora skoro pokazati, zlasti ker je bilo v parižkem zboru izgovorjeno, da ostanete Moldava in Valahija turškemu cesarstvu podredjene deželi. Upati je tudi, da bo princ Murat té odbornike dobro gostoval, pa jih tudi zabernil na to, kar se bo še v zadévah njih domovine sklenilo. Nekteri časniki razglašajo dopise iz Bukaresta, iz katerih se vidi, da volitve niso bile vse tako brez madeža, kakor bi marsikdo misliti utégnil. Ljudstvu se nič ne priležejo in to ljudstvo mnogih krajev se pritožuje pšmeno pri knézu, da so bile volitve, kakor so se godile, zgolj komédije. Ščasoma se mora resnica pokazati. — Angleški časniki pišejo iz Indije: „Povsod gré vstaja h koncu. Zdaj je prišel naš čas: povsod stojimo nepremakljivi, serčnost in svestost nam navdaja serca, po suhem in po morji nam dohaja pomoč.“ Res je sicer to in da se obnašajo, kakor junaki; pa pomoč jim dohaja počasi, mesta še niso ne enega vzeli, terdnjave morajo še obsédati in poslednjič se morajo še z elementi boriti, ker jih povodnji ovérájo v napredovanji. — Iz Španije dobivajo časnikarji dopise, po katerih se je novih prekucij v tej deželi bati. — Omenili smo v poslednjem listu naklepa zoper kneza Srbije. Danes povemo v posnetku, kar časniki o tem pišejo, in pristavimo, da mora kaj na tém biti, ker so vdeleženci z imenom našeti. 9. t. m. so namreč deželnega starostnika in bivšega ministra Damjanovića na ulicah nenadoma prijéli in v kasarno zaperli; v Semendrii so družega starostnika in tudi bivšega ministra vjéli in v Beli grad pripeljali; zadnjič so še v mnogih krajih Srbije več mož prijeli, kateri ljudstvu kaj veljajo. V deželi je mir, pa vendar se ne more réči, kaj še pride.

Kratkočasnica za poskušnjo s cirilico pisana.

Spisal Andrej Likar.

Некі фажмоштер со ено недеља тако лено при-
дигали, да се је все јокало по цркви, само еден не.
Чудно се је то здело људем, зато га завпрашајо,
како да он ни бил нич гинјен „Јаз нисем из те фаре“,
јим кратко одговори.

Popravek. V poslednjem listu so bile v gosp. Hitzingerjevem sostavku, str. 330 Virgilijeve klasične verstice nehoté po verstvi postavljene, in bi utegnile pri marsikomu kaj izvirne lepote zgubiti. Postavimo jih tukaj sopet, kakor jim gré:

„Zimski pogóstni vihár res tako ne dère po morji.
„Kakor pa kužnih bolezni oblast med živinico déla;
„Zleg ne popáda živál le po samem; vsa létenska céda,
„Staro in mlado, miní kar ob enem. vse pleme do konca.
„Vedi, ko človek ozré se do zračnih Planín in po gričih
„V nóriške terdne gradove, in v japiški svét o Ti-
mavu.
„Zdaj ko minúlo je let že obilno, so še zapuščene
„Trate pastirske, in prazni so lógi široko in dolgo.“